

KÉT ÁSVÁNY ÚJ HAZAI TERMŐHELYE.

Irta: HONEK EMIL.¹

Az 1909-ik év tavaszán dr. MAURITZ BÉLA és dr. LÖW MÁRTON társaságában kirándultam a nadapi községi kőbányába, a zeolitelőfordulás megtekintése céljából. A kőbányában kutatva, annak a zeolitekkel szemben lévő oldalán² — ahol a kőzet üde — egyes andezitdarabokon zöld foltokat vettem észre, amelyek a meghatározáskor epidotnak bizonyultak. A gyűjtött kőzetdarabokon itthon fémfényű pontocskák is feltűntek, melyek néhányát sikerült kipreparálnom és a meghatározás hematitra vezetett.

A hematit elszórtan a kőzetben is fellép, többnyire azonban mindkét ásvány ezekben és különösen üregekben kalcit és pirit társaságában található.

Az üregekben lévő hematitból sikerült néhány mérhető $\frac{1}{2}$ mm vastag és 2 mm nagyságú kristályt kipreparálnom, melyek a véglap szerint táblásak és a $d = \{10\bar{1}2\}$, alárendelten pedig az $r = \{10\bar{1}1\}$ alakot viselik. Egyszer, gyenge reflexsel az $\frac{1}{2}R$ is megjelent. A kristályok néha párhuzamosan összenőttek. A c lap — mely a d ismétlődése révén lépcsőzetes — a jellemző háromszögű rajzokat hordja.

Az általam gyűjtött darabokon mérhető epidotkristályokat nem találtam. A csiszolatban az erős pleochroismus látható: a sárgászöld árnyalattal színtelen, b világoszöld, c sötétebb zöld.

1910 tavaszán figyelmeztetésemre dr. STREDA REZSÓ főtisztelendő úr kereste Nadapon ezen ásványokat, még pedig az epidotra nézve nagyobb szerencsével. Tőle mérhető kristályokat kaptam, amelyek azonban nem az üde kőzetben vannak, hanem a zeolitok társaságában fordulnak elő. A kristályok $1-1\frac{1}{2}$ mm hosszúak és $\frac{1}{2}$ mm-nél vékonyabbak. Rendszeren több egyén van összenöve; reflexeik gyengék és elmosódottak. A $[010]$ övben sikerült megállapítani a $c \{001\}$, $a \{100\}$, $e \{101\}$ és $r \{1\bar{0}1\}$ formákat. Oldalt a kristályok töröttek vagy néha $\{\bar{1}11\}$ -el lezártak.

¹ Előadta a Magyarhoni Földtani Társulat 1910 jun. 1.-i szakülésén.

² MAURITZ B.: Nadapi zeolitok.